

БЪЛГАРСКАТА СВЯТОСТ И НИЕ

Ако Господ ни удостои, през 1999 г. за първи път ще прославим богослужебно свещеномъченика на православния български род, Смолянския епископ Висарион, пролял кръвта си за Христа на двадесет и деветия ден от месец юли (ст. ст.) през страшната за родопските българи година 1670. Една от многото напоени с кръв страници на времето разделно, когато българин, за да остане несломен духом, скланяше глава под ятагана, а духом прекършен българин възлагаше на глава омразната чалма...

Три столетия ни делят от тази българска Голгота. Пред взора ни изтичат последните години на двадесетия век. Не врязват ли те в душите ни черни бразди на ново разделно време? Колцина са днес българите, запазили духовното си родство с българските новомъченици, чиято кръв бе неумиращо семе на нашата вяра и род? Колцина са днес българите, колцина са, уви, народните и духовните водачи, в които тупти живителният пулс на родството с българската святост? Тя, православната

българска святост, не живее само в спомена на сухата историческа памет, не живее в разпалени речи, в износени хвалебни слова. Какво тогава ни сродява с нея? Искреното покаяние, прорязващата покаяна болка – единствено те могат да съгреят обледенелите ни сърца, те са и единственият дар, единствената достойна възхвала, която можем с трепет да принесем на българските светци ние, техните духовно окаменели потомци по вяра и род.

Каква похвала, каква покаяна болка да принесем вам, благоверни княже Борисе, първоучители наши Методие и Кириле, светителю отче Клименте Охридски Чудотворче и всички наши седмочислени просветители? Днес българи осмиват и злословят вярата, на която вие ни учехте; днес българи хулят и отричат вашето дело и ви наричат чуждоземни агенти; днес българи безобразно разкривяват, безчестят, разтляват свещеното българско слово, в което изпод вашите пера се отливаше Божието слово. Българи днес тъпчат и подритват словото на православната истина, което с толкова труд и любов вие насаждахте. Простете ни и не отвърщайте пресветлите си ликове от нас, обезумелите!

Каква похвала да въздадем на вас, наши родни светители, свети патриарше Евтимие, светителю отче Иларионе, и на всички вас, просияли архипастистри на светата Българска Църква? Някога тя възрастваше в слава, напоявана от потта на вашите

трудовете, а днес изнемогва разединена, обезсилена, унижена. Днес нейни пастири пасат сами себе си и нехаят за словесното стадо. Днес ние гасим и последните искри на духовната ѝ слава, на онази слава, чиито лъчи вие разпращайте из целия православен славянски свят. Днес ние ви възхваляваме лицемерно в речи и писания и в същото време в невиджано заслепление рушим делото ви. И за позора на родната ни Църква виним всеки другото, но не и себе си. Простете ни, ние злочестим Църквата несравнено повече от нейните врагове и хулители. Простете ни и покрийте с вашите омофори изтерзаната Българска Църква...

Как да възхвалим вас, преподобни наши отци и майки, преподобни отче Йоане Рилски Чудотворче, преподобни отци Йоакиме, Гаврииле, Прохоре, Теодосие и Ромиле, и преподобна майко наша Параскево? Какво покаяние да принесем за опустелите български обители, за линеещото българско монашество? Изпитана истина е, че за състоянието на една поместна Църква можем да съдим от състоянието на нейното монашество. Къде е днес духовната слава на българското иночество? Къде е днес българската Света Гора? Тази слава сте вие, свидни наши застъпници пред Божия престол, вие сте небесната Света Гора на България! Благословен да бъде нашият Бог, задето изстрадалата ни родина и днес не е лишена от огнища на истинско монашеско благочестие. Нека те

да укрепват под вашата закрила, преподобни покровители на българската земя!

Как да издигнем взор към вас, добропобедни мъченици, възсияли от българския род? Как ще погледнем на Страшния съд вас, свети първомъчениче наш Енравота, свети мъченици Николае, Георгие, Георгие, Онуфрие, Христо, Злато, свещеномъчениче отче наш Висарионе и всички вас, български новомъченици? Днес ние поругаваме вярата, заради която вие проляхте кръвта си. Днес нашите вкоравени, горди сърца са безчувствени за трепета на вашите сърца, възлюбители Христа докрай. Това, което за вас бе позор, днес за нас е слава. Вие давахте глава, но не давахте вяра, а днес ние даваме и продаваме и вяра, и род, и дори се гордеем с това. Да, ние не знаем какво правим, но вие, подобно на Спасителя, не преставайте да се молите за нас. Как да изречем «простете ни», когато изобщо не си спомняме за вас и с цинично безразличие продължаваме да тъпчем земята, осветена от вашата кръв? Но вашата любов е по-силна от нашата злоба. Не ни оставяйте...

Каква похвала, какво покаяние да ви принесем, наши родни небожители? С какво сърце и с какви уста да ги изречем? Принасяме ви нашия позор, каем се, задето в нас няма покаяние. Ние ви забравихме, вие не ни забравяйте; ние ви позорим с думи и дела, вие ни благословете и ни помогнете да се завърнем при вас, при вашата вяра, при вашата

надежда, при вашата любов, помогнете ни да се завърнем при Христа и да останем с Него и с вас завинаги.

Публикувано в календара на Българската Старостилна Православна Църква за 1999 г., с. 5–9.